

13

Clunformatie

Oktober 2007

De nieuwsbrief van de Clun Forest Schapenvereniging

In deze uitgave:

- Van de bestuurstafel.....
- In de stal van.....
- Keuring Beilen 4 augustus 2007
- Extra korting op Het Schaap!!
- Inspectie in de regio Noord
- Platform KSG over Blauwtong op 19 september 2007
- Agenda ledenvergadering 10 november 2007
- Belangrijke data

Van de bestuurstafel.....

Voor u ligt weer de nieuwe editie van onze Clunformatie. Een uitgave met veel lezenswaardigheden van hetgeen zich om, met en over onze Cluns afspeelt.

Hopelijk ondervindt u niet al te veel hinder van de Blauwtong. Ons bereikten berichten van verschillende fokkers die geconfronteerd werden met dit virus. De ziekteverschijnselen verschilden van geval tot geval en varieerden van hoge koorts en bijna niet kunnen eten tot een heel mild verloop. In september rukte het

virus op vanuit het zuiden en midden van ons land naar noordelijker omgeving. Het veroorzaakt bij veel schapenhouders veel problemen en een sterfte van meer dan 10 % lijkt een reële inschatting. Drie bestuurders van onze vereniging zijn naar een bijeenkomst van het Platform Kleinschalige Schapen- en Geitenhouders over Blauwtong geweest. Verderop in deze uitgave treft u er een artikel over aan.

Zeker nu onze Nationale Keuring geen doorgang kon vinden, hecht het bestuur er aan om de mogelijkheid te bieden om als leden deel te nemen aan een gezamenlijke activiteit. Hiervoor is 10 november gekozen. Deze datum staat gepland als ledenvergadering, maar met een beetje goede wil en een strak schema moet het mogelijk zijn om kort te vergaderen en veel ruimte te reserveren voor een presentatie over aflammeren en de problemen die zich hierbij kunnen voordoen. Hiervoor is veearts, de heer Tersmette uitgenodigd. Over het programma kunt u in de uitnodiging voor de ledenvergadering meer lezen.

Namens het bestuur,

Ton van der Toorn (secretaris)

De foto's boven: (links) Het kampioenstweetal ramlammeren van Beilen 2007, (midden) Bart van Liempt met een ramlam tijdens de inspectie, (rechts) een ooilam van Bert Theunissen en Lian Hielkema.

Kopij gaarne doorgeven aan Ton Frumau:
 e-mail: a.t.c.frumau@freeler.nl
 postadres: Oosterstraat 9
 1654 JJ Benningbroek

Verandering van e-mailadres
 gaarne doorgeven aan:
info@clunforest.nl

Pag. 1

In de stal van

Het zuidelijkste punt van onze inspectietocht. Hoenzadriel, nooit van gehoord? Kan kloppen, een klein gehucht ten zuidoosten van Zaltbommel. Als we de kenmerkende stompe toren van Bommel zien liggen en de brug over rijden, zeggen Jan Muys en ik steevast tegen elkaar: "Weet jij nog precies hoe we moeten rijden?". Het lukt altijd weer in één keer. Via enkele mooie binnenwegen en dijkweggetjes bereiken we Kievitsham 58. Bart en Coby van Liempt wonen al jaren in een fraaie woning naast hun bron van inkomsten, een behoorlijk grote champignonkwekerij.

Mooi om te zien hoe het broed zich ontwikkeld tot bakken vol mooie witte hoeden, die via ingenieuze buizenstelsels goed op temperatuur en vochtgehalte worden gehouden. Van het kweken van champignons naar het fokken Cluns is voor Bart maar een kleine stap. Letterlijk welteverstaan. Naast de schuren waar de champignons uit de grond komen, groeien ook zijn lammeren op. Een kleine 40 dit jaar!

Als je je blik van over de champignons door de ruiten laat afdwalen naar beige Clunlammeren buiten, en je de bril niet op hebt, zie je wel enige gelijkenis. Een dansend veld van uit de kluiten gewassen champignons. Die bril vergeet Bart blijkbaar nog wel eens, waardoor de oornummers van enkele lammeren niet correspondeerden met de opgave op het geboortebericht.

Na de inspectie schoven we in de huiskamer bij Coby aan en onder het genot van een verse kop koffie werden de juiste nummers aan enkele lammeren toegekend. Gezellige mensen, die van Liempt's. Blijven, zo lijkt het, onder alle omstandigheden rustig en zien de onzekere tijd in hun branche met vertrouwen tegemoet. En met een dosis Brabantse humor schijnt toch altijd wel een beetje de zon.

In 1996 gingen Bart en Coby effen naar Geffen en kwamen met 8 ooiën en een ram weer thuis. "Effen naar Geffen" is een landbouwtentoonstelling met gemiddeld zo'n 30.000 bezoekers.

Daar stond Arie Rietveld (velen kennen deze gedreven fokker uit Rhenen nog wel) en Bart en Coby werden spontaan verliefd.

Clunformatie no.13

Op de Cluns in dit geval. Mooie donkere koppen, fraaie oren en mooie lange halzen. Met dit koppel zijn ze begonnen. De eerste lammeren werden aangehouden en zo groeide de kudde uit tot een aantal waarvoor de gemiddelde herder zich toch wel eens achter de oren krabt. De volwassen oaien en enkele jonge rammen lopen aan de overkant van de weg op een mooie voormalige boomgaard van ruim 4 hectare.

Het leuke van deze dieren is de afstamming. Via de papieren komen we te weten dat de dieren afstammen van Rietveld en Kurvers (uitstekende Clun-

fokkers van enkele jaren geleden) en nog verwant zijn met de import-Cluns van de Britse fokkers Ritchie en Laidlow! Fraaie lijnen dus. Bart zit nu wel aan zijn quotum van dieren. Wij adviseren hem om nu toch maar eens een advertentie te zetten op de site van de Clun Forestvereniging. Coby lijkt het een goed idee en schenkt nogmaals een kop koffie in. Onder de koffie tonen zij ons hun vakantiefoto's uit Ierland. Daar zijn zij op bezoek geweest bij: Arie Rietveld, die in het zuiden van Ierland een Bed and Breakfast-farm is begonnen. Samen met vrouw en kinderen. Ze hebben nog regelmatig contact met elkaar. Met de boodschap om de Rietveldjes de groeten van ons te doen en met enkele kistjes verse champignons van hotelkwaliteit onder de arm verlaten we Hoenzadriel en hopen volgend jaar weer op weg te gaan richting: "Bommel".

Inspectieteam Midden: Jan Muys en Ton van der Toorn.

Keuring Beilen, Dierenshow Drenthe op 4 augustus 2007.

Mooi weer, een droog keuringsterrein, vekarretjes vol met makke schapen en lammeren, fokkers in hun nieuwe outfit gestoken en voorzitter van de Dierenshow en Clun-fokker Klaas Steenbeek strak in het zondagse pak.

Klaas Steenbeek

Ziedaar alle ingrediënten waren aanwezig om er een fraaie dag van te maken.

Dat werd het ook, maar wel met een zeer onverwacht slot.

Er waren behoorlijk wat fokkers naar onze noordelijke keuring gekomen. Maar wat belangrijker was, dat er ook veel Cluns waren meegekomen. Genoeg om een groot aantal rubrieken in de ring te brengen. Keurmeesters waren Dinant Stropak en Ton van der Toorn. Ringmeester was Sietske van der Schaaf.

De kwaliteit van de voorgebrachte lammeren was wisselend. Dit heeft te maken met een groot aantal factoren. Waarom groeit het ene lam harder en mooier uit dan de ander, terwijl de omstandigheden veelal hetzelfde zijn. Waarom toont een dier zich beter dan ander? Natuurlijk is de afstamming van groot belang, maar ja velen van ons hadden toch ook knapogende ouders? Gelukkig is fokken een kwestie van goede dieren aan

elkaar koppelen, maar de factoren geluk en omstandigheden spelen toch ook nog steeds een niet te begrijpen rol. Het zal wel een mengeling zijn tussen de volgende uitspraken: "Fokken is gokken", "Beter een minder dier uit een goede stal, dan een goede uit een slechte stal" en "Grootbrengen is een kunst". Een keuring is een momentopname en duidelijk een exterieurbeoordeling. Er mogen geen gebreken geconstateerd worden en de dieren moeten voldoen aan de bekende raskenmerken. Daarna wordt gekeken naar de ontwikkeling en uitstraling. De grootste dieren hoeven dus niet per se te winnen. Bij de ramlammeren zagen we enkele fraaie exemplaren. Ramlam VWT 111 van eigenaar/fokker Wim Vlot kwam als beste ramlam uit de bus. Bij de ooilammeren won de SBN 421 van eigenaar/fokker Gerard Scholtes.

Keuring van de rammen.

De volwassen dieren waren vrijwel allemaal van goede kwaliteit. Veel klasse 1 dieren. Bij de jonge ooiën kwam de TGI 030 van Jan Torenbos vooraan te staan en bij de oudere ooiën de WB 193 van Jan Wever. Ram DOB 0116 van Ton Frumau ging als beste ram naar huis. De tweetallen van Ben Mulder en Gerard Scholtes waren beiden plaatjes.

Keuring van de tweetallen

Het tweetal van Gerard werd uiteindelijk toch kampioen.

Tenslotte werd ooi WB 193 van Jan Wever dagkampioen en nam Wim Vlot de prijs voor de beste bedrijfspresentatie mee naar huis.

Dit laatste gebeurde in allerijl, omdat kort tevoren een vervoersverbod was ingegaan i.v.m. de uitbraak van MKZ in Engeland. Met onmiddellijke ingang mochten er geen dieren meer vervoerd worden. Dan sta je daar met je dieren midden in Drenthe. Bij de koeieninzenders brak een ware paniek uit. Dieren werden in alle haast ingeladen en men vertrok met haastige spoed, richting... stal of slachthuis? Officieel mocht je met het vee niet meer naar huis. Ook de schapenfokkers stonden voor een dilemma. Via de radio vernamen we, dat er 10 AID-teams de weg op waren gestuurd om te controleren. Toch maar ingeladen en de terugreis aangevangen. Na een telefonisch rondje langs de deelnemers die het verst weg woonden, bleek dat alleen Ton Frumau was aangehouden. Het kostte heel wat overredingskracht en telefoontjes naar diverse instanties om alsnog via de kortste route naar huis te gaan. Nu waren Ton en Sietske toch al niet van plan om via Maastricht te rijden, dus kon hieraan gemakkelijk voldaan worden. Al met al geslaagde keuring met een enerverend slot. De uitslagen staan hieronder aangegeven.

Ton van der Toorn

Clunformatie no.13

**De kampioenen van Beilen.
De uitslagen staan hieronder.**

Meer foto's zijn te bekijken op onze website: www.clunforest.nl

<i>De uitslagen van Beilen</i>		
Kampioen oilammeren	SBN-421	Fokker/eigenaar: Scholtes
Res. kampioen oilammeren	VWT-117	Fokker/eigenaar: Vlot
Kampioen ramlammeren	VWT-111	Fokker/eigenaar: Vlot
Res. kampioen ramlammeren	FBB-129	Fokker/eigenaar: Frumau
Kampioen ooien jaarlingen	TGI-030	Fokker/eigenaar: Torenbos
Kampioen ooien vanaf 2 jaar	WB-193	Fokker/eigenaar: Wever
Res. kampioen ooien vanaf 2 jaar	FBB-092	Fokker/eigenaar: Frumau
Kampioen rammen	DOB-0116	Fokker: Smith/eigenaar: Frumau
Res. kampioen rammen	SRU-084	Fokker: Steenbeek/ eigenaar: Wever
Kampioen tweetallen van 1 ram	SBN-423/431	Fokker/eigenaar: Scholtes
Res. kampioen tweetallen van 1 ram	MGI-606/607	Fokker/eigenaar: Mulder
Dagkampioen Clun Forest	WB-193	Fokker/eigenaar: Wever
Beste bedrijfspresentatie		Vlot

Iedereen van harte gefeliciteerd!!

Graag uw aandacht voor:

Korting op uw abonnement op Het Schaap naar 35%, tenminste....als u onderstaand stukje leest en reageert!!

Velen van u hebben een abonnement op het Schaap. U hebt nu als lid van de Clun Forest schapenvereniging een korting van 20%. Vanuit het NSFO hebben wij het voor elkaar gekregen om een korting van maar liefst 35 % te bewerkstelligen. Uitgeverij Reed heeft echter geen overzicht van de abonnees die via het NSFO een korting ontvangen. Wij moeten via onze vereniging aangeven welke leden een abonnement hebben. Aangezien wij daar ook geen overzicht van hebben, verzoeken wij u het volgende te doen:

Geef bij de secretaris aan of U momenteel een abonnement hebt en dit wil omzetten naar een abonnement met 35 % korting.

Het is ook mogelijk dat U (nog) geen abonnement hebt, maar er nu wel een wil hebben. Geef ook dit door, maar dan wel graag aangeven dat het om een nieuw abonnement gaat.

Graag uw reactie naar vandertoorn@hotmail.com of naar Ton van der Toorn, Gelkenhorsterweg 5, 3771 RH te Barneveld. Bellen mag ook 0342 490739. Wij geven dit dan via een lijst door aan het NSFO en aan Reed. Verder verandert er niets. U krijgt t.z.t. ook zelf de rekening voor het abonnement, alleen dan met een lager te betalen bedrag.

Ton van der Toorn, secretaris.

Inspectie in de regio Noord

Annie Steenbeek en Jan Wever inspecteren de lammeren in Noord en daarvoor moeten heel veel kilometers worden afgelegd. Van Ruinerwold in Drenthe tot Westerlee in Groningen tot de Valom in Noord Friesland tot Oosterlittens in West Friesland en dan verder alles wat binnen dat gebied ligt. Altijd weer een belevenis. Eerst het voorbereiden van de inspectie, dan iedereen bellen of het inderdaad klopt als er nog geen geboortebericht binnen is. Uiteindelijk bij iedereen die wel lammeren heeft een afspraak maken om op de geplande route en dag langs te kunnen komen. Voorwaar niet zo eenvoudig als het wel lijkt. Maar het enthousiasme waarmee je op de dag zelf ontvangen wordt om de inspectie te doen is geweldig. Je ziet weer de vertrouwde gezichten die je soms een heel jaar niet ziet. Het is ook goed om waar

nuttig even wat tijd te nemen en uitleg te geven.

Dit jaar kwamen we in Noord toch nog zes leden tegen, die dit jaar geen lammeren hadden vanwege het niet laten dekken van de ooien. Met twee leden hebben we geen contact kunnen krijgen: telefoonnummers buiten gebruik. Het is eigenlijk zo gemakkelijk, laat even aan de secretaris weten dat je een ander nummer of e-mailadres hebt. Voor ons is dat heel prettig.

Bij een aantal nieuwe leden inspecteerden we geweldig mooie lammeren. Een lust voor het oog om dat bij nieuwelingen te zien.

Ook moesten we dieren afkeuren i.v.m. testikelproblemen, zwarte wol, en dit jaar is het ons opgevallen diverse dieren met witte haren, waar deze zwart moeten zijn bij kop of poten.

Clunformatie no.13

Algemene indruk van de inspectie was een behoorlijk aantal bedrijven met mooie lammeren , maar ook bedrijven waar het gras te groen was en dus problemen met diarree. Daar waar mogelijk, zoveel mogelijk advies gegeven en wij hopen dan het volgend jaar weer langs te komen, met voor iedereen mooie lammeren en geen gebreken.

Afsluiten wil ik met de laatste inspectie die wij gedaan hebben en dat was bij de fam. Sietsema in Surhuisterveen. Periode van vakantie keurig opgegeven en na de vakantie de inspectie gedaan. Eveneens mooie lammeren, maar ook een afkeuring van een ramlam met een heel mooi zwart masker bijna fluweelachtig glad, maar

helaas afgekeurd op zwarte wol. Fokken op het randje noem ik dat, en als het dan toch om het bijzondere gaat, dan past ook te vermelden dat sommige leden onze prachtige Clun Forest schapen in een wel heel mooie entourage kunnen houden. Want Ate Sietsema is naast zijn werk, in zijn vrije tijd als vrijwillig molenaar betrokken bij de molen van Surhuisterveen, die daar bijna elke zaterdag nog volop in actie is. De molen is nog in een prachtige staat . Bij dit verslag past mijns inziens dan ook een plaatje van de Sietsema's, net terug van de vakantie en genietend van de schapen, en van de rust envan de molen

Jan Wever

De Sietsema's voor de molen in Surhuisterveen

Bijeenkomst van Platform KSG (Kleinschalige Schapen- en Geitenhouders) over Blauwtong op 19 september 2007 te Maarsbergen.

Op uitnodiging van het Platform KSG hebben Toon Verhoeven, Gerard Scholtes en Ton van der Toorn deze bijeenkomst bijgewoond. Er is een verslag van deze vergadering toegezegd, maar op het moment van de kopijinleverdatum nog niet ontvangen. Daarom een korte weergave van ondergetekende. Na een korte introductie van Jan Niks (voorzitter KSG), kreeg Piet van Rijn, projectleader of Exotic Viral Diseases van CIDC-Lelystad het woord. In een zeer duidelijke bijdrage gaf hij veel informatie over de ziekte Blauwtong. Er zijn 16 verschillende varianten. De variant die bij ons voorkomt is een andere dan die in Zuid Europa. Onze Blauwtong komt van midden Afrika en is waarschijnlijk via transport hier geïntroduceerd. Hij verwacht niet dat dit virus dat door de knut wordt overgedragen weer zomaar zal verdwijnen. Het virus overleeft in onze knutten. Ook in de winter en in het vroege voorjaar zijn knutten gevangen die besmet waren. Misschien dat alleen een heel strenge winter van invloed zou kunnen zijn. Het virus is zowel aangetroffen bij schapen, koeien en ook bij geiten. Koeien geven tot 30 % minder melk en de uitval bij schapen ligt rond de 10%. Vooral in het zuiden en midden van ons land vielen veel slachtoffers. Van Rijn vertelde verder hoe het virus is opgebouwd en zich gedraagt. Hij gaf aan dat nog maar maximaal 1% van de knutten is besmet! Dat wordt wat als dit aantal toeneemt. Het behandelen van schapen met insecticide heeft geen invloed op het gestoken schaap, maar wel voor de evt. volgende

slachtoffers. De knut sterft namelijk na het steken en kan een ander dier dan niet meer besmetten. Massaal gebruik van deze middelen kan alleen de druk laag houden. Alleen een vaccinatieprogramma heeft nut. Rond de jaarwisseling wordt een vaccin verwacht dat bruikbaar is voor dit type Blauwtong. Wat de kosten zijn is nog onbekend. Evenmin of het verplicht wordt. Bestuurslid den Hertog van de KNMvD (Koninklijke Maatschappij voor Diergeneeskunde) vertelde daarna iets over de behandeling van zieke dieren. Gelukkig waren er ook dierenartsen en fokkers uit het zuiden, die meer ervaring hadden met Blauwtong, die hem konden ondersteunen. Er zijn veel verschillen in ziekteverschijnselen. Van licht tot zeer ernstig. Zieke dieren moeten in ieder geval drinken en wellicht met geweekt voer (brood, brokken) gevoerd worden. Maar er was ook een fokker die juist hierdoor een ooi was verloren. Deze was in het brood gestikt. Een ander voerde muur, hierin zit veel vocht. Allerlei adviezen kwamen uit de zaal naar voren. Voor de behandeladviezen verwijs ik graag naar het dossier Blauwtong van LNV. Alle deelnemers adviseerden met klem om druk uit te oefenen om een vaccinatieprogramma van de grond te krijgen. Inmiddels is vanuit Brussel groen licht gegeven voor een vaccinatieprogramma. Hierover zullen wij u t.z.t. nader informeren.

Ton van der Toorn.

Agenda ledenvergadering Clun Forest Schapenvereniging op zaterdag 10 november 2007.

Door het niet doorgaan van de Nationale keuring, heeft het bestuur gemeend om een extra activiteit te organiseren. De datum van de geplande ledenvergadering leek hiervoor het beste moment. De vergadering zal daarom korter van duur zijn en een groot deel van de tijd is gereserveerd voor een onderwerp dat de meeste leden wel zal interesseren: **”Geboorte van lammeren en complicaties die mogelijk voor kunnen komen tijdens de geboorte”**. De heer B. Tersmette zal een presentatie verzorgen en vooral ook praktisch met ons bezig zijn. Wij hebben een extra grote zaal gereserveerd en verwachten u op bovengenoemde datum.

Datum: 10 november 2007.

WICC-gebouw. Lawickse Allee 9 te Wageningen.

Aanvang :10.00 uur.

1. Opening door de voorzitter.
2. Presentatie dhr. B. Tersmette (zie elders in deze Clunformatie).
3. pauze.
4. Ingekomen stukken, mededelingen en verslag voorjaarsledenvergadering.
5. Blauwtong.
6. Evaluatie keuringen en evenementen.
7. Inspectie 2007.
8. Begroting 2008.
9. Planning activiteiten 2008.
10. NSFO/ FBS/ KSG.
11. Foktechnische commissie/ website/ Clunformatie.
12. Rondvraag.
13. Sluiting.

Graag tot ziens op onze ledenvergadering.

Ton van der Toorn, secretaris.

Belangrijke data

- Najaarsledenvergadering

10 november 2007

Toevallig tegengekomen op het internet: een houtgravure van Ian Stephens van een Clun Forest ooi met lam.

Te koop voor 40 Engelse ponden bij www.primrosehillpress.co.uk/

Clunformatie no.13

**“Wij hebben 2 Clun Forests (Anne en dochter Elisabeth) en een Hampshire Down (Anne 2). In de sneeuw gaf dat een leuk plaatje!”
(van Maaïke en Nigel Wood)**

Een deel van de kudde jonge ooien van Roy Reynolds, waarvan in 2005 (door Arie Bruynes, Jan Muys, Gerard Scholtes en Ton van der Toorn) acht jonge ooien werden geïmporteerd?

Wij willen in de Clunformaties steeds een aantal leuke foto's laten zien. Stuur daarom ook eens een foto op. Dat kan digitaal via e-mail (a.t.c.frumau@freeler.nl) of gewoon via de post naar Ton Frumau.

Redactie:
Ton Frumau (eindredactie): a.t.c.frumau@freeler.nl
Gerard Scholtes: gerard.scholtes@xs4all.nl
Ton van der Toorn: vandertoorn@hotmail.com